

25726

50/05.02

Nr. 12160/2015
din.....

1001
25.02.2015

SG: 998
4.03.2015

Domnului Eugen NICOLICEA,
Ministru delegat pentru Relația cu Parlamentul,
GUVERNUL ROMÂNIEI,
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Stimate domnule Ministru,

5.02

Urmare a adresei dumneavoastră nr. 705/DRP/2015, vă trimitem alăturat răspunsul la **interpelarea** adresată ministrului justiției de către **domnul senator Emil-Marius PAȘCAN**.

În conformitate cu dispozițiile art. 112 din Constituția României și ale art. 158–165 din Regulamentul Senatului, vă rugăm să comunicați răspunsul nostru domnului senator.

Cu stimă,

pentru Robert Marius CAZANCIUC, ministrul justiției,

semnează

Liviu STANCU,

Secretar de Stat

Nr. 12160/2015

din 15.01.2015

**Domnului Emil-Marius PAȘCAN,
SENATOR,
PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

Stimate domnule Senator,

Urmare a **interpelării** adresate de dumneavoastră ministrului Justiției, **referitoare la proiectul legislativ privind traducătorii și interpreții judiciari**, vă aducem la cunoștință următoarele:

1. Cadrul legal actual conturează două sisteme de prestare a serviciilor de interpretare și traducere, care coexistă:

a) *sistemul general de prestare a serviciilor de interpretare și traducere*, caracterizat prin libertatea de prestare, rezultând din lipsa de reglementare în domeniu. Ca regulă generală, serviciile de interpretare și traducere pot fi prestate de persoane care sunt calificate pentru prestarea de astfel de servicii, în condițiile legii (dețin un certificat de traducător eliberat de către Ministerul Culturii sau o diplomă de licență, specializarea „traducere și interpretare”);

b) *sistemul special de prestare a serviciilor de interpretare și traducere*, reglementat de **Legea nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești**, cu modificările și completările ulterioare, regulamentul de aplicare a acestui act normativ, precum și de alte acte normative care se referă la categoria interpreților și traducătorilor autorizați de către Ministerul Justiției.

Reglementările cuprinse în aceste acte normative au caracter special, fiind de strictă interpretare și aplicare. Prin urmare, normele juridice elaborate cu privire la interpreții și traducătorii autorizați de către Ministerul Justiției **se aplică exclusiv acestei categorii de persoane și exclusiv în ipoteza în care serviciul este prestat la solicitarea sau în relația cu organele prevăzute de Legea nr. 178/1997**, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă în cazul primului sistem, legislația în vigoare nu impune niciun fel de reguli și restricții, în ceea ce privește cel de-al doilea sistem de prestare a serviciilor de

interpretare și traducere, trebuie respectate regulile și limitele impuse de legislația specială.

2. Potrivit legii, Ministerul Justiției nu avea competența de reglementare și nici nu a reglementat autorizarea traducătorilor și interpreților *în general*, ci numai autorizarea traducătorilor și interpreților care, potrivit Legii nr. 178/1997, cu modificările și completările ulterioare, pot presta servicii pentru organele din sfera sistemului de justiție (Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, birourile notarilor publici, avocați și executori judecătorești).

3. Domeniul de aplicare a proiectului de Lege privind traducătorii și interpreții judiciari este aproape identic cu domeniul de aplicare a Legii nr. 178/1997, în vigoare în prezent.

Astfel, în prezent, activitatea interpreților și traducătorilor care prestează servicii către organele din sfera sistemului de justiție și/sau justițiabililor, în relația cu aceste organe, este reglementată actul normativ amintit (Legea nr. 178/1997, cu modificările și completările ulterioare).

În ceea ce privește domeniul de aplicare a legii în vigoare, **nu reglementează întreaga piață a serviciilor de traducere de interpretare, ci numai un segment al acesteia - segmentul serviciilor de traducere și interpretare pentru organele din sfera sistemului de justiție, expres și limitativ enumerate în lege:**

- Consiliul Superior al Magistraturii;
- Ministerul Justiției;
- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Direcția Națională Anticorupție;
- organele de urmărire penală;
- instanțele judecătorești;
- birourile notarilor publici;
- avocați;
- executori judecătorești.

Întreaga construcție logico-juridică a normelor cuprinse în Legea nr. 178/1997 se axează pe ideea prestării serviciilor de traducere și interpretare de către persoanele autorizate în condițiile acestui act normativ, norme aplicabile exclusiv în situația în care aceste servicii sunt prestate pentru entitățile enumerate în chiar titlul legii.

Autorizația eliberată de către Ministerul Justiției persoanelor care îndeplinesc condițiile de autorizare prevăzute de legea în vigoare, conferă titularului dreptul și deopotrivă, obligația de a presta servicii la solicitarea organelor din sfera sistemului de justiție, expres și limitativ prevăzute de lege.

În ceea ce privește domeniul de aplicare a proiectului de Lege privind traducătorii și interpreții judiciari, precizăm că, prin propunerea legislativă inițiată de Ministerul Justiției se realizează o aducere la zi a domeniului de aplicare a Legii nr. 178/1997, fiind introduse noi categorii: *organele aflate în subordinea Ministerului Justiției* precum și două noi categorii de profesioniști pentru care Ministerul Justiției are competență de reglementare, și anume *mediatorii și practicienii în insolvență*.

Prin urmare, proiectul de lege nu operează o limitare a organelor care pot folosi traducătorii și interpreții autorizați de către Ministerul Justiției pentru sistemul de justiție, ci extinde sfera de aplicare a acesteia către organele și categoriile profesionale pentru care Ministerul Justiției are competență de reglementare.

4. În ceea ce privește competența interpretului și a traducătorului autorizat de către Ministerul Justiției în condițiile Legii nr. 178/1997 și, respectiv, a traducătorului și interpretului judiciar, autorizat în condițiile proiectului de lege aflat în dezbateră publică, facem următoarele precizări:

În prezent, competența interpretului și a traducătorului autorizat rezultă, deopotrivă, din conținutul Legii nr. 178/1997 cât și din conținutul autorizației eliberate de Ministerul Justiției¹ începând cu anul 1997.

În consecință, persoana autorizată cunoaște scopul pentru care i-a fost eliberată autorizația, anume **acela de a presta servicii de interpretare și traducere pentru organele expres și limitativ prevăzute de lege**.

Împrejurarea că Ministerul Justiției este singura instituție care reglementează activitatea interpreților și traducătorilor pentru sistemul justiției nu este de natură a conduce la concluzia că autorizația eliberată în condițiile unei legi speciale poate fi folosită și în alt scop decât cel expres menționat în lege (normele legii speciale sunt de strictă interpretare și aplicare și nu pot fi extinse prin analogie și la raporturile juridice derivate din efectuarea serviciilor de traducere și interpretare pentru alte entități decât cele prevăzute de lege).

Menționăm că Legea nr. 178/1997 nu a interzis și nu interzice nici în prezent interpreților și traducătorilor autorizați prestarea de servicii pentru alte persoane fizice și juridice decât cele enumerate în titlul legii.

Prin urmare, persoanele care au calificarea necesară pot presta și alte servicii de traducere și/sau interpretare în condițiile sistemului general de prestare a serviciilor de interpretare și traducere, și nu în temeiul Legii nr. 178/1997.

Printr-o *Precizare*², instituția noastră susține pertinent faptul că „*în practică, s-a extins, în mod nejustificat, sfera serviciilor care constituie servicii de interpretare și*

¹ Din formularul autorizației eliberate rezultă faptul că titularul acesteia este autorizat ca traducător și interpret pentru organele expres și limitativ prevăzute în Legea nr. 178/1997.

²

<http://www.just.ro/Sectiuni/Comunicate/Comunicate2014/Comunicate2015/27ianuarie2015/tabid/2966/Defaul.aspx>

traducere autorizată în accepțiunea Legii nr. 178/1997, cu modificările și completările ulterioare, ajungându-se să se solicite și să se presteze servicii de interpretare și traducere în baza autorizației eliberate de către Ministerul Justiției și în alte scopuri decât cele reglementate de către legiuitor, menționate mai sus. În acest fel, calitatea de interpret și traducător autorizat a fost utilizată în scopuri comerciale în vederea atragerii de clientelă insuficient informată cu privire la rolul interpretului și traducătorului autorizat și la scopul în care se efectuează serviciile de interpretare și traducere de către acesta".

5. Referitor la criticile privind o presupusă intenție a Ministerului Justiției de preluare a coordonării (dirijare) a unei profesii liberale prin intermediul unui for care ar impune o conduită neperformantă și restrictivă, facem următoarele precizări:

Potrivit legislației în vigoare, Ministerul Justiției are rol de coordonare, îndrumare și control și pentru alte profesii liberale care prestează servicii de interes public în sfera sistemului de justiție - notari publici, executori judecătorești, experți tehnici judiciari.

Potrivit proiectului de lege, coordonarea, îndrumarea și controlul profesiei de traducător și interpret judiciar pentru această categorie care prestează servicii în sistemul justiției ar urma să fie efectuată de către Ministerul Justiției.

Având în vedere că scopul principal al proiectului de lege constă în crearea și menținerea unui corp de profesioniști care să presteze servicii în sfera sistemului de justiție și pentru justițiabili, este evidentă necesitatea autorizării unor traducători și interpreți cu o pregătire profesională temeinică, care răspund exigențelor implicate de importanța serviciilor.

Această necesitate reiese și din perspectiva prevederilor Directivei nr. 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale, aplicabilă în privința interpreților și traducătorilor autorizați, unde se vorbește despre profesia reglementată de interpret și traducător autorizat. Or, cadrul legal actual nu prevede în mod corespunzător drepturile și obligațiile interpreților și traducătorilor autorizați, metodologia de îndeplinire a activității de interpretare și traducere, organizarea și funcționarea interpreților și a traducătorilor autorizați, modalitatea de control și de angajare a răspunderii acestora, cu alte cuvinte această profesie nu beneficiază de o normare corespunzătoare, cu reguli și principii de organizare și funcționare bine definite, fapt care generează disfuncționalități în practică.

O dată în plus, necesitatea reformării profesiei de interpret și traducător autorizat, precum și a activității de interpretare și traducere autorizată, în vederea creării unui sistem funcțional și eficient, a fost accentuată de adoptarea, în data de 20 octombrie 2010, a Directivei 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind dreptul la traducere și interpretare în cadrul procedurilor penale.

În consecință, în sprijinul necesității înființării unui organism profesional al traducătorilor și interpreților judiciari argumente ce țin de următoarele aspecte:

- calificarea serviciului prestat de către traducătorii și interpreții judiciari ca fiind de interes public (întocmai ca serviciile prestate de alte profesii liberale - notari publici, executori judecătorești, experți tehnici judiciari);
- aspectele privind metodologia de îndeplinire a activității de interpretare și traducere pentru organele din sfera sistemului de justiție nu pot fi gestionate exclusiv de către Ministerul Justiției, ci este necesară colaborarea cu reprezentanții profesiei;
- verificarea, în vederea atribuirii calității de traducător și interpret judiciar, a competențelor lingvistice (atât în limba română cât și în limba/limbile străine) necesare exercitării profesiei, nu poate fi realizată exclusiv cu personalul Ministerului Justiției, ci este necesară colaborarea cu reprezentanții profesiei, dar și cu alți specialiști (cadre didactice);
- perfecționarea pregătirii profesionale a traducătorilor și interpreților care prestează servicii pentru sistemul de justiție nu poate fi gestionată exclusiv de către Ministerul Justiției, ci este necesară colaborarea cu reprezentanții profesiei;
- evaluarea profesională a acestei categorii de profesioniști nu poate fi gestionată exclusiv de către Ministerul Justiției, ci este necesară colaborarea cu reprezentanții profesiei;
- nu este posibilă efectuarea unui control de fond al activității traducătorilor și interpreților autorizați exclusiv cu personalul Ministerului Justiției.

6. În ceea ce privește desemnarea traducătorului și a interpretului judiciar în vederea prestării unui serviciu, precizăm că, potrivit proiectului de lege (dar și potrivit actualei reglementări), pot fi identificate două modalități:

- *prin intermediul organului din sfera sistemului de justiție în fața căruia a apărut necesitatea prestării serviciului de traducere și/sau interpretare (instanță de judecată, parchet, notar public, executor judecătoresc, avocat, etc);*
- *direct de către persoana interesată, cu excepția cazurilor în care, potrivit legii, desemnarea interpretului și traducătorului judiciar/autorizat se face de un organ judiciar (instanță de judecată sau organ de urmărire penală).*

În considerarea celor expuse anterior privind domeniul pentru care Ministerul Justiției are competență de reglementare, precum și a caracterului de interes public al serviciului pe care îl prestează traducătorii și interpreții implicați în proceduri și activități desfășurate de organele din sfera sistemului de justiție, Ministerul Justiției și-a exprimat disponibilitatea de a colabora cu interpreții și traducătorii autorizați, precum și cu orice altă entitate publică sau privată, în scopul identificării celor mai bune soluții pentru a pune la dispoziția organelor din sfera sistemului de justiție a unor interpreți și traducători cu o înaltă pregătire profesională, care manifestă disponibilitate în a răspunde solicitărilor formulate de aceste organe, în contextul și în scopul realizării unui act de justiție eficient și de calitate.

De altfel, propunerile și observațiile formulate de către persoanele interesate în perioada de dezbatere publică a proiectului se află în curs de analiză la nivelul ministerului.

De asemenea, în această perioadă au loc întâlniri cu reprezentanții unora dintre asociațiile profesionale care au solicitat discutarea proiectului de lege (Asociația Profesională a Interpreților și Traducătorilor (A.P.I.T.) și Asociația Firmelor de Interpretariat și Traduceri (A.F.I.T.).

Cu deosebită considerație,

pentru Robert Marius CAZANCIUC, ministrul justiției, semnează

Liviu STANCU,

Secretar de Stat